

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 20.5.2020
COM(2020) 530 final

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI

In-Netherlands

**Rapport imhejji skont l-Artikolu 126(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni
Ewropea**

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI

In-Netherlands

Rapport imhejji skont l-Artikolu 126(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea

1. INTRODUZZJONI

Fl-20 ta' Marzu 2020, il-Kummissjoni adottat Komunikazzjoni dwar l-attivazzjoni tal-klawżola liberatorja ġenerali tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. Il-klawżola, kif inhu stipulat fl-Artikoli 5(1), 6(3), 9(1) u 10(3) tar-Regolament (KE) 1466/97 u l-Artikoli 3(5) u 5(2) tar-Regolament (KE) 1467/97, tiffaċilita l-koordinazzjoni tal-politiki baġitarji fi żminijiet ta' tnaqqis qawwi fir-ritmu ekonomiku. Fil-Komunikazzjoni tagħha, il-Kummissjoni qasmet mal-Kunsill il-fehma tagħha li, minhabba t-tnaqqis fir-ritmu ekonomiku qawwi mistenni li jirrizulta mit-tifqigħa tal-COVID-19, il-kundizzjonijiet attwali jippermettu l-attivazzjoni tal-klawżola. Fit-23 ta' Marzu 2020, il-Ministri tal-Finanzi tal-Istati Membri qablu mal-valutazzjoni tal-Kummissjoni. L-attivazzjoni tal-klawżola liberatorja ġenerali tippermetti tluq temporanju mill-perkors ta' aġġustament lejn l-oġġettiv baġitarju ta' terminu medju, dment li dan ma jipperikolax is-sostenibbiltà fiskali fi żmien medju. Għall-parti korrettiva, il-Kunsill jista' jiddeċiedi wkoll, fuq rakkomandazzjoni mill-Kummissjoni, li jadotta trajettorja fiskali riveduta. Il-klawżola liberatorja ġenerali ma tissuspendix il-proċeduri tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. Hija tippermetti lill-Istati Membri jitbiegħdu mir-rekwiziti baġitarji li normalment japplikaw filwaqt li tippermetti lill-Kummissjoni u lill-Kunsill biex iwettqu l-miżuri ta' koordinazzjoni tal-politika meħtieġa fil-qafas tal-Patt.

Id-*data* notifikata mill-awtoritajiet Netherlandiżi fil-31 ta' Marzu 2020 u sussegwentement ivvalidata mill-Eurostat¹ turi li s-surplus tal-amministrazzjoni pubblika fin-Netherlands laħaq il-1,7 % tal-PDG fl-2019, filwaqt li d-dejn gross tal-amministrazzjoni pubblika kien ta' 48,6 % tal-PDG. Skont il-Memorandum Baġitarju tar-Rebbiegħa tan-Netherlands², il-Gvern qed jippjana deficit ta' 11,8 % tal-PDG fl-2020, filwaqt li d-dejn huwa pplanat li jkun 65,2 % tal-PDG. Barra minn hekk, it-tbassir tar-rebbiegħa 2020 tal-Kummissjoni jistma deficit ta' 6,3 % tal-PDG fl-2020, filwaqt li d-dejn huwa mbassar għal 62,1 % tal-PDG.

Id-deficit ippjanat għall-2020 jipprovdi evidenza *prima facie* dwar l-eżistenza ta' deficit eċċessiv kif definit mill-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir.

Għalhekk, f'dan il-kuntest, il-Kummissjoni hejjiet dan ir-rapport, li janalizza l-konformità tan-Netherlands mal-kriterju tad-deficit tat-Trattat. Il-kriterju tad-dejn jista' jitqies li ġie ssodisfat billi l-proporzjon tad-dejn fl-2019 huwa inqas mill-valur referenzjarju tat-Trattat ta' 60 % tal-PDG. Hija tqis il-fatturi rilevanti kollha u tagħti konsiderazzjoni xierqa lix-xokk ekonomiku kbir marbut mal-pandemija tal-COVID-19.

¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10294648/2-22042020-AP-EN.pdf/6c8f0ef4-6221-1094-fef7-a07764b0369f>

² Il-Memorandum Baġitarju tar-Rebbiegħa 2020 (*Voorjaarsnota 2020*), li għadda għal revizjoni għat-tieni Awla W. Hoekstra, Ministru tal-Finanzi, fl-24 ta' April 2020.

Tabella 1. Defiċit u dejn tal-amministrazzjoni pubblika (% tal-PDG)

		2016	2017	2018	2019	2020 COM	2021 COM
Kriterju tad-defiċit	Bilanċ tal-amministrazzjoni pubblika	0,0	1,3	1,4	1,7	-6,3	-3,5
Kriterju tad-dejn	Dejn gross tal-amministrazzjoni pubblika	61,9	56,9	52,4	48,6	62,1	57,6

Sors: It-tbassir tar-rebbiegħa 2020 tal-Kummissjoni

2. KRITERJU TAD-DEFIĊIT

Il-Programm ta' Stabbiltà pprezentat mill-awtoritajiet Netherlandiżi fid-29 ta' April 2020³ jippjana surplus ta' 1,1 % tal-PDG fl-2020. Il-projezzjoni baġitarja hija bbażata fuq xenarju makroekonomiku li jipprevedi tkabbir tal-PDG ta' 1,4 % fl-2020 u ma tistax tibqa' titqies bħala realistika. Madankollu, fl-24 ta' April, il-Ministru Netherlandiż tal-Finanzi baġhat Memorandum tal-Baġit lill-Parlament li jiddeskrivi defiċit ta' 11,8 % tal-PDG fl-2020, li huwa 'l fuq u mhux qrib il-valur referenzjarju tat-Trattat ta' 3 % tal-PDG.

L-eċċess ippjanat fir-rigward tal-valur referenzjarju tat-Trattat fl-2020 huwa eċċezzjonali, peress li jirriżulta minn tnaqqis qawwi fir-ritmu ekonomiku. Filwaqt li jitqies l-impatt tal-pandemija tal-COVID-19 fuq l-ekonomija tan-Netherlands, it-tbassir tar-rebbiegħa 2020 tal-Kummissjoni jipprevedi tnaqqis tal-PDG reali fl-2020 b'6,8%.

L-eċċess ippjanat fir-rigward tal-valur referenzjarju tat-Trattat mhux se jkun temporanju skont it-tbassir tar-rebbiegħa 2020 tal-Kummissjoni, li jipprevedi li d-defiċit tal-amministrazzjoni pubblika se jibqa' 'l fuq minn 3 % tal-PDG fl-2021.

Kollox ma' kollox, id-defiċit ippjanat għall-2020 huwa 'l fuq u mhux qrib il-valur referenzjarju ta' 3 % tal-PDG stabbilit fit-Trattat. L-eċċess ippjanat huwa kkunsidrat bħala eċċezzjonali iżda mhux temporanju kif definit mit-Trattat u mill-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. Għalhekk, l-analiżi tissuggerixxi li, *prima facie*, il-kriterju tad-defiċit kif definit mit-Trattat u r-Regolament (KE) Nru 1467/97 mhux iessodisfat.

3. FATTURI RILEVANTI

L-Artikolu 126(3) tat-Trattat jistipula li, jekk Stat Membru ma jissodisfax il-htigijiet ta' wiehed minn dawn il-kriterji jew tat-tnejn li huma, il-Kummissjoni jkollha tnejn rapport. Dan ir-rapport irid ukoll "iqis jekk id-dejn tal-Gvern ikunx jeċċedi n-nefqa tal-Gvern f'investiment u jqis il-fatturi kollha rilevanti, inkluża l-pożizzjoni ekonomika u baġitarja għall-futur medju tal-Istat Membru".

Dawn il-fatturi huma ċċarati iktar fl-Artikolu 2(3) tar-Regolament (KE) Nru 1467/97, li jistipula wkoll li "kwalunkwe fattur ieħor li, fl-opinjoni tal-Istat Membru kkonċernat huwa

³ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2020-european-semester-stability-programme-netherlands_en.pdf

rilevanti sabiex tkun ivvalutata b'mod komprensiv il-konformità mal-kriterji tad-defiċit u dejn u li l-Istat Membru ressaq quddiem il-Kunsill u l-Kummissjoni" jeħtieg li jingħata l-kunsiderazzjoni dovuta.

Kif speċifikat fl-Artikolu 2(4) tar-Regolament (KE) Nru 1467/97, rigward il-konformità mal-kriterju tad-defiċit fl-2020, peress li l-proporzjon tad-dejn għall-PDG tal-amministrazzjoni pubblika huwa ppjanat li jaqbeż il-valur referenzjarju ta' 60 % fl-2020 u l-kundizzjoni doppja ma gietx issodisfata - jiġifieri li d-defiċit jibqa' qrib il-valur referenzjarju u li l-eċċess tiegħu fir-rigward tal-valur referenzjarju jkun temporanju - daww il-fatturi rilevanti ma jistgħux jitqiesu fl-istadji li jwasslu għad-deċiżjoni dwar l-eżistenza ta' defiċit eċċessiv għan-Netherlands.

Fis-sitwazzjoni attwali, il-fattur addizzjonali ewlieni li għandu jitqies fir-rigward tal-2020 huwa l-impatt ekonomiku tal-pandemija tal-COVID-19, li għandha impatt sostanzjali ħafna fuq is-sitwazzjoni baġitarja u tirriżulta f'perspettiva incerta ħafna. Il-pandemija wasslet ukoll għall-attivazzjoni tal-klawżola liberatorja ġenerali.

3.1. Il-pandemija tal-COVID-19

Il-pandemija tal-COVID-19 wasslet għal xokk ekonomiku kbir li qed ikollu impatt negattiv sinifikanti fl-Unjoni Ewropea kollha. Il-konsegwenzi għat-ktabbir tal-PDG se jiddependu fuq kemm ittul il-pandemija, kif ukoll fuq il-miżuri meħuda mill-awtoritajiet nazzjonali u fil-livell Ewropew u dinji biex titrażżan il-firxa tagħha, biex jitharsu l-kapaċitajiet tal-produzzjoni u biex tiġi appoġġata d-domanda aggregata. In-Netherlands diġà adottaw miżuri baġitarji biex iżidu l-kapaċità tas-sistema tas-saħħa u jipprovdu għajjnuna lil daww l-individwi u setturi li huma partikolarment affetwati. Ġew adottati wkoll miżuri ta' appoġġ ta' likwidità sinifikanti u garanziji oħra. Sogġett għal informazzjoni aktar dettaljata, l-awtoritajiet statistiċi kompetenti għandhom jeżaminaw jekk dawn il-miżuri jinvolvux impatt immedjat fuq il-bilanċ tal-amministrazzjoni pubblika jew le. Dawn il-miżuri, flimkien mat-tnaqqis fl-attività ekonomika, se jikkontribwixxu għal pożizzjonijiet ta' defiċit u tad-dejn pubbliċi sostanzjalment oġhla.

3.2 Il-pożizzjoni ekonomika fi żmien medju

It-tbassir tar-rebbiegħa 2020 tal-Kummissjoni huwa bbażat fuq diversi suppożizzjonijiet li huma kkaratterizzati minn livell eċċezzjonali ta' incertezza. Mill-15 ta' Marzu 2020 'il quddiem, il-Gvern Netherlandiż implimenta lockdown immirat b'miżuri ta' konteniment biex tiġi limitata l-firxa tal-Covid-19. Fis-6 ta' Mejju 2020, ġew spjegati l-passi tal-miżuri ta' tneħħija tal-lockdown. Il-miżuri ta' tbeġġid speċjali jibqgħu japplikaw u x-xogħol mid-dar huwa rakkomandat. L-iskejjel u ċ-ċentri ta' kura matul il-ġurnata (day care) kienu magħluqa, iżda rerġgħu nfethu parzjalment fil-11 ta' Mejju 2020. Ir-ristoranti, bars u l-istituzzjonijiet kulturali kienu magħluqa iżda jistgħu jerġgħu jifethu mill-1 ta' Ġunju 2020, madankollu b'restrizzjonijiet. L-avvenimenti li jeħtieġu permess kif ukoll attivitajiet sportivi fuq ġewwa huma pprojbiti sal-1 ta' Settembru 2020. It-tul ta' żmien tal-lockdown immirat huwa wieħed mill-muturi ewlenin tal-prospetti makroekonomiċi għall-2020.

Wara tkabbir ta' 1,8 % fl-2019, it-tbassir tar-rebbiegħa 2020 tal-Kummissjoni jipprevedi li l-PDG reali jonqos b'6,8 % fl-2020, li jirrifletti t-tfixkil fl-attività ekonomika kkawżat mill-

mizuri ta' lockdown u nuqqas bla precedent fid-domanda. In-nefqa tal-konsum privat hija mistennija tonqos minhabba t-tnaqqis fl-infiq tal-unitajiet domestiċi. Barra minn hekk, l-aspettattivi negattivi tal-qgħad, flimkien ma' effetti negattivi fuq il-gid huma mistennija jagħtu spinta lit-tfaddil ta' prekawzjoni, li jaffettwa l-infiq tal-unitajiet domestiċi. L-investment f'taġħmir huwa previst li jonqos drastikament fl-2020 minhabba domanda baxxa, incertezza għolja, l-użu baxx tal-kapaċità, kif ukoll aċċess ristrett għall-kreditu. L-għeluq tan-negozji b'mandat u t-tnaqqis f'daqqa fl-attività ekonomika huma previsti li jkollhom effett negattiv fuq il-qgħad fis-setturi affettwati. Bħala ekonomija miftuħa hafna, in-Netherlands huma partikolarment sensitivi għall-kollass fil-kummerċ dinji.

B'mod ġenerali, il-prospetti makroekonomiċi huma mmarkati minn grad eċċezzjonali ta' incertezza relatat mat-tul ta' żmien tal-pandemija u l-impatt ekonomiku tagħha. Dan huwa fattur mitiganti fil-valutazzjoni tal-konformità tan-Netherlands mal-kriterju tad-defiċit fl-2020.

3.3 Pożizzjoni baġitarja fi żmien medju

Abbażi tad-*data* tar-riżultati u t-tbassir tal-Kummissjoni, in-Netherlands kienu konformi mal-objettiv baġitarju ta' terminu medju fl-2019.

Il-Gvern Netherlandiż adotta pakkett sinifikanti ta' miżuri ta' emerġenza b'impatt baġitarju ta' aktar minn 2½ % tal-PDG fl-2020 bil-għan li tiġi evitata hsara strutturali fl-ekonomija b'reazzjoni għall-konsegwenzi ekonomiċi għal għarrieda u għall-evaporazzjoni kwazi kompleta tad-domanda fis-setturi speċifiċi. Dawn il-miżuri huma mmirati lejn l-oqsma l-aktar milquta mill-kriżi, b'enfasi fuq il-protezzjoni tal-impjiegi u fuq l-kapaċità tal-akkwist tal-unitajiet domestiċi, kif ukoll id-differiment tat-taxxa u l-garanziji għal self biex jiġi appoġġat il-fluss tal-kreditu lis-settur privat u jiġi evitat li problemi ta' likwidità temporanji jitransformaw fi kwistjonijiet ta' solvenza (il-garanziji pprovduti mill-gvern huma soġġetti għal valutazzjoni statistika dwar l-impatt baġitarju eventwali tagħhom). L-aġġornament tal-2020 tal-Programm ta' Stabbiltà u l-Memorandum tal-Baġit tar-Rebbiegħa jiddeskrivu l-miżuri meħuda u jistmaw li d-daqs tagħhom jaqbez l-EUR 20 biljun (2,7% tal-PDG).

Il-baġit għall-2020 huwa influwenzat ukoll mit-tnaqqis fl-attività ekonomika. Huwa diffiċli li jiġi stmat l-impatt tal-istabbilizzazzjoni awtomatika fuq il-baġit minhabba l-incertezzi marbuta max-xokk ekonomiku. Skont it-tbassir tar-rebbiegħa 2020 tal-Kummissjoni, kif ukoll il-Memorandum tal-Baġit tar-Rebbiegħa, l-istabbilizzazzjoni awtomatika hija prevista li żżid madwar 5 % tal-PDG mad-defiċit. Skont il-gwida tal-Eurostat għall-kontabilità abbażi tad-dovuti, fit-tbassir tar-rebbiegħa 2020 tal-Kummissjoni huwa preżunt li d-differimenti tat-taxxa ma għandhom l-ebda impatt immedjat fuq id-defiċit tal-2020⁴.

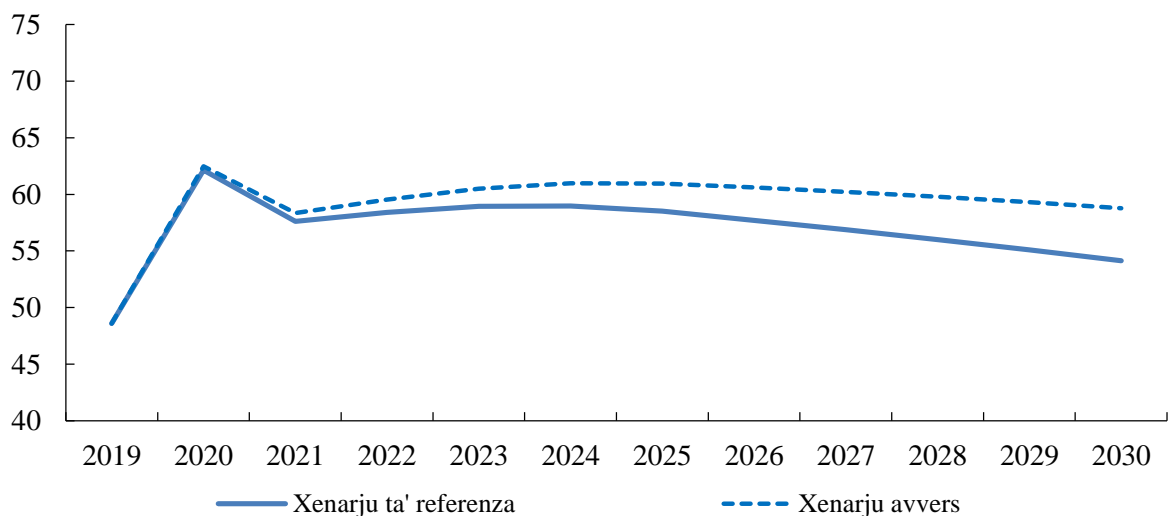
3.4 Il-pożizzjoni tad-dejn tal-amministrazzjoni pubblika fi żmien medju

Skont it-tbassir tar-rebbiegħa 2020 tal-Kummissjoni, id-dejn tal-amministrazzjoni pubblika huwa mistenni li jiżdied minn 48,6 % tal-PDG fl-2019 għal 62,1% fl-2020. L-analizi tas-

⁴ Din il-preżunzjoni hija konformi mal-gwida dwar it-trattament statistiku ta' dawk il-miżuri mill-Eurostat (https://ec.europa.eu/eurostat/documents/10186/10693286/GFS_draft_note.pdf).

sostenibbiltà tad-dejn giet aġġornata abbażi tat-tbassir tar-rebbiegħa 2020 tal-Kummissjoni. Din l-analiżi tindika li l-pożizzjoni tad-dejn għadha sostenibbli fi żmien medju, meta jitqiesu l-fatturi ta' mitigazzjoni importanti (inkluż il-profil tad-dejn). B'mod partikolari, filwaqt li l-pożizzjoni tad-dejn tiddeterjora b'riżultat tal-kriżi tal-COVID-19, il-proporzjon tad-dejn fix-xenarju ta' referenza huwa mistenni li jkollu trajettorja sostenibbli (li tonqos) fi żmien medju⁵ (Graff 1).

Graff 1: Il-proporzjon tad-dejn għall-PDG tal-Gvern, In-Netherlands, % tal-PDG

Sors: Is-servizzi tal-Kummissjoni

3.5 Fatturi oħrajn imressqa mill-Istat Membru

Fit-18 ta' Mejju 2020, l-awtoritajiet Netherlandiżi bagħtu ittra bil-fatturi rilevanti skont l-Artikolu 2(3) tar-Regolament (KE) Nru 1467/97. L-analiżi ppreżentata fit-taqsimiet preċedenti diġà tkopri b'mod wiesa' l-fatturi ewlenin ippreżentati mill-awtoritajiet.

⁵ Ix-xenarju ta' referenza huwa bbażat fuq it-tbassir tar-rebbiegħa 2020 tal-Kummissjoni. Lil hinn mill-2021, huwa preżunt aġġustament gradwali tal-politika fiskali, konsistenti mal-oqfsa tal-UE rigward il-koordinazzjoni u s-sorveljanza tal-politiki ekonomiċi u fiskali. It-tkabbir reali tal-PDG huwa mbassar skont il-metodoloġġja "EPC/OGWG T+10". B'mod partikolari, it-tkabbir tal-PDG reali huwa xprunat mit-tkabbir potenzjali tiegħu u affettwat minn kwalunkwe aġġustament fiskali addizzjonali kkunsidrat (permezz tal-multiplikatur fiskali). L-inflazzjoni hija preżunta li tikkonverġi gradwalment għal 2%. Is-suppożizzjonijiet tar-rati tal-imghax huma stabbiliti f'konformità mal-aspettattivi tas-suq finanzjarju. Fix-xenarju avvers, ir-rati tal-imghax oghla (b'500 bps.) u tkabbir tal-PDG iktar baxx (b'-0,5 pp.), meta mqabbel max-xenarju ta' referenza, huma preżunti (għall-perjodu kollu tal-projezzjoni).

4. KONKLUŻJONIJIET

Skont il-Memorandum tal-Baġit Netherlandiż, id-defiċit nominali tal-amministrazzjoni pubblika tan-Netherlands fl-2020 huwa ppjanat li jaqbeż il-valur referenzjarju ta' 3 % tal-PDG skont it-Trattat u mhux se jkun qrib tiegħu. L-eċċess ippjanat fir-rigward tal-valur referenzjarju huwa meqjus eċċezzjonali iżda mhux temporanju.

Skont it-Trattat tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir, dan ir-rapport eżamina wkoll fatturi rilevanti.

Kif speċifikat fl-Artikolu 2(4) tar-Regolament (KE) Nru 1467/97, rigward il-kriterju tad-defiċit fl-2020, billi l-proporzjon tad-dejn għall-PDG tal-amministrazzjoni pubblika huwa mistenni jaqbeż il-valur referenzjarju ta' 60 % fl-2020 u l-kundizzjoni doppja ma gietx issodisfata - jiġifieri li d-defiċit jibqa' qrib il-valur referenzjarju u li l-eċċess fir-rigward tal-valur referenzjarju jkun temporanju - dawk il-fatturi rilevanti ma jistgħux jitqiesu fl-istadji li jwasslu għad-deċizzjoni dwar l-eżistenza ta' defiċit eċċessiv għan-Netherlands.

B'mod ġenerali, l-analiżi ssuġġeriet li l-kriterju tad-defiċit fl-2020 kif iddefinit fit-Trattat u fir-Regolament (KE) Nru 1467/1997 mhuwiex issodisfat.